

**VASTUULLISUUS ON
KÄYTÄNNÖN TEKOJA**

Tämä meistä yleensä tiedetään

Pohjois-Karjalan Osuuskauppa (PKO)

Päätoimialat: päivittäistavara-kauppa, käyttötavara-kauppa, polttonestekauppa, ravitsemiskauppa, matkailukauppa sekä palveluliiketoiminnot. 126 toimipaikkaa Pohjois-Karjalassa ja Rautavaaralla

2020 henkilöstöä 1 431.

Maakunnan suurin yksityinen työllistäjä.

Työtyytyväisyys (77,9) merkittävästi yli suomalaisten työpaikkojen tyytyväisyysnormin (67,9).

Vaikka oli ”koronavuosi”, niin 77,9 on PKO:n historian paras tulos!

2020 myynti 487,4 M€, operat. tulos 17,0 M€

Tämä jää vähemmälle huomiolle.....

KAKSOISLUONNE VARMISTAA JÄSENTARPEEN TOTEUTUMISEN

Keskeisin erityispiirre, joka erilaistaa osuuskunnan muista yritysmuodoista

TOIMINNAN KAKSOISLUONNE

JÄSENYHTEISÖ

LIKEYHTEISÖ

ARVOT

YHTEISTÄ HYVÄÄ KILPAILUKYKY

VASTUULLISUUS ON KÄYTÄNNÖN TEKOJA

YHTEISKUNNAN
HYVÄKSI

ILMASTONMUUTOS
JA KIERTOTALOUS

EETTINEN
TOIMINTAKULTTUURI
JA IHMISOIKEUDET

HYVINVOINTI
JA TERVEYS

Hiilineutraalius ei riitä,

Oma toiminta on hiilinegatiivista vuonna 2025!!

Oman toiminnan keinot:

1. Oman toiminnan päästöt kuriin (-90% v. 2030)
2. 100 % sähköstä uusiutuvaa v. 2030
3. Investoimme energiatehokkuuteen
4. Loput päästöistä kompensoidaan hiiltä sitomalla.

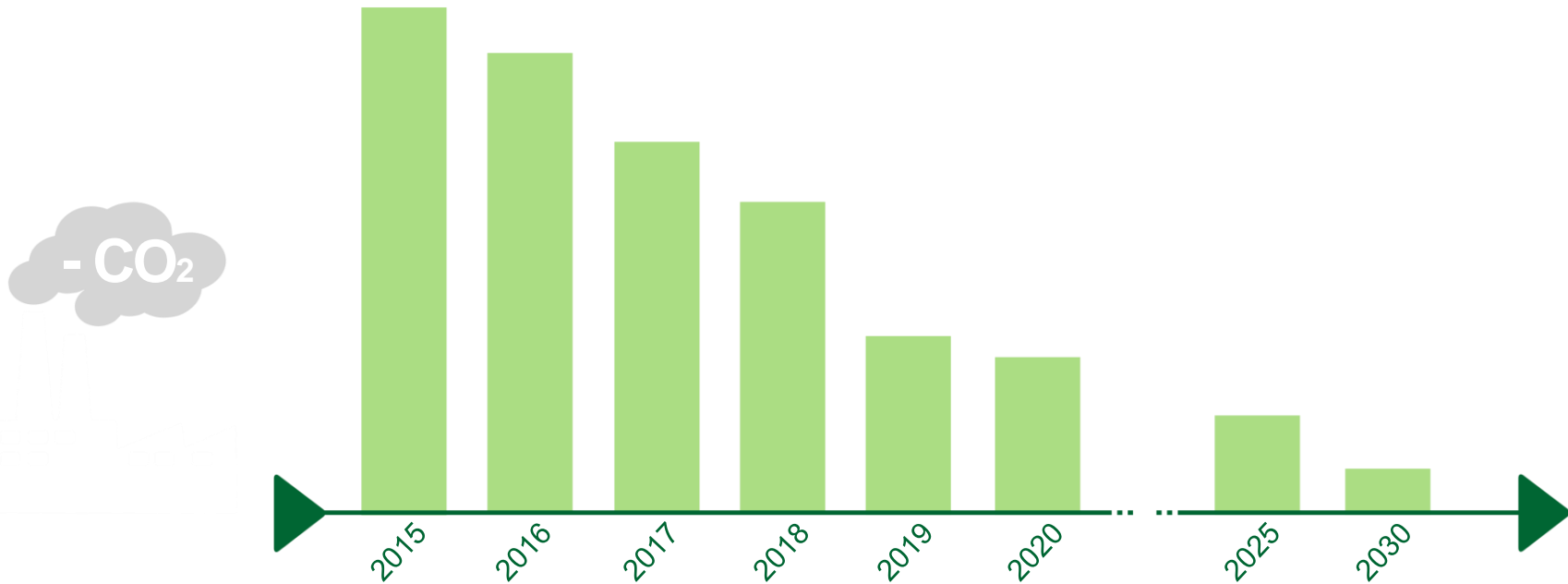
Lisäksi jatkamme yhteistyökumppaneidemme kannustamista kohti hiilinegatiivisuutta.

Autamme myös asiakkaitamme kohti vähähiilisempää elämää.

Tiukka päästövähennystavoite: oman toiminnan päästöt -90% vuoteen 2030 mennessä

VASTUULLISUUS ON KÄYTÄNNÖN TEKOJA

YHTEISKUNNAN
HYVÄKSI

ILMASTONMUUTOS
JA KIERTOTALOUS

EETTINEN
TOIMINTAKULTTUURI
JA IHMISOIKEUDET

HYVINVOINTI
JA TERVEYS

ILMASTONMUUTOS
JA KIERTOTALOUS

MATKAILU- JA RAVITSEMISKAUPPA

- 12/2020 Break Sokos Hotellit Koli ja Bomba sekä Joensuun Original Sokos Hotellit Vaakuna ja Kimmel ovat saaneet 2020 Sustainable Travel Finland -tunnuksen. Visit Finlandin luoma kestävä kehityksen kriteeristö, joka huomioi niin hotellin ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen kuin kulttuurisen kestävyden.
  - 2017 kaikille hotelleille Green Key –tunnus: majoituskohde on sitoutunut henkilöstön ja asiakkaiden ympäristötietoisuuden kasvattamiseen, energian- ja vedenkäytön tehostamiseen ja majoitustoiminnan ympäristörasituksen pienentämiseen.
  - Lisäksi mm.:
Jatkuva oman toiminnan hävikin vähentämistavoite
- Ohjaamme myös asiakkaita vähentämään hävikkiä hotellien ja ravintoloiden buffeteissa.
- Ketjuravintoloissa ja hotelleissa tarjottava kahvi on ollut 2019 lähtien 100-prosenttisesti sertifioitua/vastuulliseksi varmennettua.

 Bomba
BREAK BY SOKOS HOTELS

 KIMMEL
ORIGINAL BY SOKOS HOTELS

 Koli
BREAK BY SOKOS HOTELS

 VAAKUNA
ORIGINAL BY SOKOS HOTELS

ILMASTONMUUTOS JA KIERTOTALOUS

 Bomba
BREAK BY SOKOS HOTELS

 KIMMEL
ORIGINAL BY SOKOS HOTELS

 Koli
BREAK BY SOKOS HOTELS

 VAAKUNA
ORIGINAL BY SOKOS HOTELS

- Varmistamme hotellien ja ravintoloiden sähkölaitteita uusittaessa, että ne kuluttavat mahdollisimman vähän energiaa.
- Hotellien ja niiden tiloissa olevien ravintoloiden vesikalusteita uusittaessa varmistamme, että ne kuluttavat vettä mahdollisimman vähän.
- Hotellien remonteissa huomioidaan vanhojen materiaalin kierrättäminen.
- Pilotoimme kiertotalouden ratkaisuja valituissa ravintoloissa ja hotelleissa.
Työvaatteet!
- Hotellien päivittäisessä siivouskäytössä olevat puhdistus- ja pesuaineet ovat ympäristömerkittyjä.
- Hotelliemme aamiaisella löytyy aina 100-prosenttista luomupuuroa.
- Käytämme omien merkkien elintarvikkeissa ja ravintoloidemme syväpaistoöljyissä vain fyysisesti sertifioitua palmuöljyä vuoteen 2021 mennessä.
- Tässä muutamia esimerkkejä.

VASTUULLISUUS ON KÄYTÄNNÖN TEKOJA

YHTEISKUNNAN
HYVÄKSI

ILMASTONMUUTOS
JA KIERTOTALOUS

EETTINEN
TOIMINTAKULTTUURI
JA IHMISOIKEUDET

HYVINVOINTI
JA TERVEYS

100 % käyttämästämme sähköstä tuotettu uusiutuvalla energialla vuonna 2030

Vuonna 2020 käyttämästämme energiasta 70 % on tuotettu uusiutuvalla energialla.

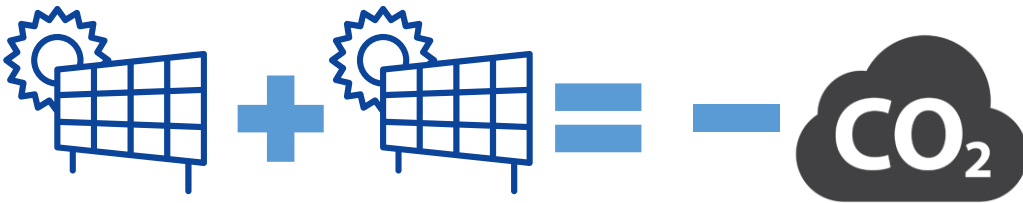
2021 rakennetaan 12 aurinkovoimalaa

S-marketit: Kitee, Lieksa, Liperi, Niinivaara, Nurmes Kauppatori, Reijola, Siilainen ja Ylämylly sekä Sale Kiihtelysvaara

ABC-liikenneasemat: Kitee, Marjala sekä Nurmes.

2020-2022 yht. 33 aurinkovoimalaa yksiköiden katoille.

Vuoden 2022 alussa noin 80 % PKO:n käyttämästä sähköstä on tuotettu uusiutuvalla energialla.

Käytännön tekoja: S-marketien energianvestoinnit

2021 loppuun mennessä kaikki 33 S-marketin uudistettu

Jokainen uudistus -30 % pienempi energiankulutus

(talotekniikka, kylmälaitteet, rakennusautomaatio, ovelliset/kannelliset kylmäkalusteet, lauhdelämpö kiinteistön lämmitykseen, aurinkopaneelit).
Energiansäästö vastaa 25 sähkölämmitteisen omakotitalon kulutusta.

EU:n F-asetus, 2030 – PKO täyttää vaatimukset jo vuoden 2021 aikana.
Toivomme muiden vähittäiskaupan toimijoiden toimivan samoin.

Kylmäaine (GWP 3922)

1 kg kylmäainevuotoa = 1,83 autoilijan vuotuinen keskipäästö

(2020 autojen keskimääräinen CO₂-päästö oli 153 g/km

ka ajomäärä 14000km/vuosi = yhden auton CO₂-päästöt noin 2142 kg)

Uusiutunut kaupanosa	Uusiutunut kaupanosa	Uusiutunut kaupanosa
<p>Turvallisuuskiekkot</p> <ul style="list-style-type: none"> • P203 Varoitus hyvin toimivissa oikosuojissa • P201 Suojaa vaurioita vastaan • A10 poistaa lämpötilan <p>ROB Suojaa pölyä ja kosteutta vastaan. Vaurioita korjataan.</p> <p>OHJE Tarkistetaan aina korjauksen jälkeen.</p> <p>Käsitellyt huonekalut voidaan käyttää jällelläkäytettävänä materiaalina.</p> <p>ADR 2.2 Oikosuojien asennus on tehtävä oikein. Oikosuojien asennus on tehtävä oikein.</p> <p>DARMENT Pöytälaulu 11, 02000 Helsinki, Finland, +358 20 3382 230 • info@darment.fi • www.darment.fi</p>	<p>R404A UN 3337 • GWP 3922</p> <p>Kylmäainelaatu • Käldeledning R134a CAS-nro 829-84-2 32 % (päästö/kuik) R125 CAS-nro 354-33-6 44 % (päästö/kuik) R132a CAS-nro 811-97-2 4 % (päästö/kuik)</p> <p>VAROITUS</p> <p>OHJE Käsitellyt huonekalut voidaan käyttää jällelläkäytettävänä materiaalina.</p> <p>ADR 2.2 Oikosuojien asennus on tehtävä oikein. Oikosuojien asennus on tehtävä oikein.</p> <p>DARMENT Pöytälaulu 11, 02000 Helsinki, Finland, +358 20 3382 230 • info@darment.fi • www.darment.fi</p>	<p>R404A UN 3337 • GWP 3922</p> <p>Kylmäainelaatu • Käldeledning R134a CAS-nro 829-84-2 32 % (päästö/kuik) R125 CAS-nro 354-33-6 44 % (päästö/kuik) R132a CAS-nro 811-97-2 4 % (päästö/kuik)</p> <p>VAROITUS</p> <p>OHJE Käsitellyt huonekalut voidaan käyttää jällelläkäytettävänä materiaalina.</p> <p>ADR 2.2 Oikosuojien asennus on tehtävä oikein. Oikosuojien asennus on tehtävä oikein.</p> <p>DARMENT Pöytälaulu 11, 02000 Helsinki, Finland, +358 20 3382 230 • info@darment.fi • www.darment.fi</p>

MARKET
Sinun.

ILMASTOTYÖTÄ ON TEHTY PITKÄÄN

Fokus myös

- Hävikin vähentämisessä
- Kasvisten käytön lisäämisessä
- Kalavallankumous ja kotimaisen kalan käytön lisäämisessä
- Satokausiajattelun tukemisessa
- Kiertotalouden edistämässä

PIENILLÄKIN MUUTOKSILLA ON SUURI MERKITYS

Rainbow ja Xtra –mehupullojen muuttaminen pantillisiksi tuo vuodessa **yli 30 000 kiloa muovia** panttijärjestelmän piiriin

Kotimaista-jauheliharasioita on korvattu ohuemmalla muovipakkauksella – vuodessa säästyy **lähes 80 000 kiloa muovia**

Pieni muutos rypälerasian pakkauksessa vähentää muovia **yli miljoonan** muovikassin verran vuodessa

Lajitteluohjeet on lisätty jo **yli 1 000** oma merkki –tuotteen pakkaukseen helpottamaan arjen kierrätystä

Omat ostot -palvelu

Voit seurata oman ruokakorisi hiilijalanjälkeä ja omaa kasvisten kulutusta. Tavoitteena on saada suomalaiset syömään enemmän kasviksia.

PRISMA JA S-MARKETIT EUROOPAN VASTUULLISIMMAT RUOKAKAUPAT!

Suomalaiskuluttajat arvioivat S-ryhmän vastuullisuuden ykköseksi kulutustavaroita myyvien yritysten sarjassa Euroopan laajimmassa vastuullisuustutkimuksessa. Pohjois-Karjalassa vastuullisimmat ruokakaupat ovat Prisma ja S-marketit. Kiitos luottamuksesta!

VASTUULLISUUS ON KÄYTÄNNÖN TEKOJA:

Ympäristön puolesta: 2025 olemme oman toiminnan osalta hiilinegatiivisia, 2030 mennessä vähennämme oman toimintamme päästöjä -90 % ja kaikki käyttämämme sähkö on tuotettu uusiutuvalla energialla. Omasta toiminnasta syntyvien jätteidemme hyötykäyttöaste on nyt 99 %, ja tähtäämme 100 %:iin.

Omistajiemme hyödyksi: Tarjoamme paikkakunnittain ja myymäläkokoluokittain alueen edullisimman ostoskorin. Jokainen tuotteisiin ja palveluihimme käytetty euro koituu oman maakunnan hyväksi verojen, palkkojen, paikallisten ostojen, investointien, maakunnan toimijoiden tukemisen sekä omistajien palkitsemisen kautta.

Vuonna 2020 jaoimme omistajillemme bonusta 13,4 miljoonaa euroa, maksutapaetua 0,4 miljoonaa euroa, osuusmaksun korkoa 1,1 miljoonaa euroa sekä liiketoi-

minnan tuloksesta ylijäämänpalautusta 5,2 miljoonaa euroa. Jokainen omistajatalous sai palautusta keskimäärin 199 euroa. Siihen vielä etuna päälle maksuttomat pankkipalvelut (150€/vuosi) ja hintasäästö ruokakaupassa 225 euroa/talous/vuosi.

Hyöty osuuskunnan omistajuudesta on 574 €/vuosi!

Yhteisön hyväksi: Kun ostat Pohjois-Karjalan Osuuskaupasta, tuet samalla maakunnan nuoria tulevaisuuden tähtiä sekä teet syrjäytymisen vastaista työtä. Tänäkin vuonna kesätyöllistämme nuoria sekä tuemme maakunnan urheiluseuroja, kulttuuritoimijoita ja eri alojen yhdistyksiä 0,7 miljoonalla eurolla.

Tehdään yhdessä Pohjois-Karjalasta ja Suomesta entistä parempi paikkaa etää. Kiitos sinulle!

KIITOS!
Kysymyksiä?